

Prostataskolen 2016

Rapport Extrastiftelsen

Bakgrunn for prosjektet og målsetning:

La oss like godt starte med konklusjonen: Prostataskolen har vært et lokalt suksess-prosjekt!
Tusen takk for midler og mulighet til å gjennomføre dette arbeidet.

Kreftomsorg er først og fremst stolte over at tilbudet har blitt så godt mottatt hos målgruppen. Vi er også svært fornøyd og takknemlig for det tverrfaglige samarbeidet, som ligger til grunn for at kurset er blitt slik det har blitt. Som prosjektleder er jeg takknemlig og ydmyk for den kunnskapen og erfaringen prosjektet har gitt oss. Denne kunnskapen tar vi med oss til lignende prosjekter, og ikke minst i møte med pasienter / par som kommer for oppfølging.

Menn med prostatakreft etterspør informasjon om situasjonen de er i. Uttalelsen *"dette har ingen fortalt meg før"* høres stadig. Når behandling avsluttes, erfarer mange pasienter at *"tryggheten"* som behandlingsapparatet representerer forsvinner, samtidig som nye spørsmål dukker opp: hvordan vil hverdagen og livet fremover arte seg? Behovet for kunnskap og informasjon er stort. Vi ønsket at Prostataskolen (heretter PS) skulle bidra som en tilsvar på behovene og tomrommet som skapes, i etterkant av behandling for prostatakreft. Det vi med glede har erfart er at PS har blitt et svært verdsett ledd i behandlingen til denne målgruppen ved Stavanger Universitetssjukehus: Kurset anerkjennes i aktuelt fagmiljø, pasientene informeres i flere ledd og henvises for PS i forlengelse av behandling. Henvisning gjøres av fastlege eller behandlende lege.

Kreftomsorg
Rogaland

Nye tall høsten 2016, fra 2015 (Kreftregisteret) viser at årlig rammes 5061 menn av prostatakreft (heretter PK). Dette utgjør om lag 24 % av krefttilfeller hos menn. Vi snakker m.a.o. om et betydelig antall pasienter. Og nettopp dette høye pasientgrunnlaget har fått ringvirkninger for neste år, dette kommer jeg tilbake til. I Rogaland får i underkant av 500 menn PK årlig. PK er økende med alder, men man ser også at flere yngre menn rammes. Kreftomsorg har erfaring med henvendelser fra menn som er under 50 år.

Helhetlig helse innebærer fysisk, psykisk, eksistensiell helse og seksuell helse. I planleggingen av PS ønsket vi ikke bare å gi et tilbud direkte overfor menn med PK, vi ønsket at PS også skulle være en arena som kunne bidra til å redusere konflikter og styrke par- relasjonen. Som ledd i prosjektet har vi derfor også etablert en Partner gruppe, "*Møteplass for partnere av menn med prostatakreft*". Dette ble gjort i etterkant av kurs 2, på bakgrunn av evaluering av kurs 1. (se vedlegg 1)

Enkelte studier har vist at for gruppen menn med PK vil samtalegrupper ha antatt redusert effekt. Dette fordi menn med PK blant annet opplever sin erektile dysfunksjon (heretter ED) som en så sentral problemstilling, og et problem som fordrer behandlingsrettet terapi, ikke samtale. (En Nordisk studie fra 2013 (6916 deltakere) finner at 91 % av menn med PK erfarer en eller annen form for seksuell problematikk, for de aller fleste omhandler dette ereksjons- problematikk, som igjen medfører andre utfordringer). Kreftomsorg har imidlertid erfart at disse pasienten ofte beskriver ulike mål for henvendelse og oppfølging: Et ønske om hjelp til endret seksuell fungering, men også et behov for å *lære å leve med* den situasjonen man er kommet i. I tillegg gir mange menn uttrykk for nettopp manglende informasjon og mulighet til å dele erfaringer med likesinnede. På bakgrunn av dette hadde vi stor tro på at PS kunne dekke et behov med flere perspektiv.

Erfaring gjennom prosjekt året har vært at kunnskapsformidling fra tverrfaglige fagpersoner har gitt sentral og betydningsfull informasjon om egen helsesituasjon, dette gir *handlingskompetanse*. PS har også vært en arena for å "*børste støv*" av tabuer vedrørende seksuell helse, og informere om mulighet for rådgivning og samtale hos sexologisk rådgiver, dette gir mange et *håp* om at situasjonen kan endres. Erfaringen disse mennene gjør ved å utveksle erfaringer er en stor overraskelse: I en

STAVANGER
Niels Juelsgt. 10
4008 Stavanger
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

HAUGESUND
Austbøveien 16
5542 Karmsund
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

BRYNE
Hetlandsgata 9
4340 Bryne
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

GAVEKONTO
Sparebank1 SR-Bank
3201.39.44570

ORGANISASJONSNR.
993 518 905

trygg og "innrammet" arena har uvurderlige erfaringer blitt delt, dette gir styrke, mestringfølelse og samhold. Jeg er ikke den eneste som har det slik.

Prosjektgjennomføring og metode:

Om Prostataaskolen:

- Har vært og er et tverrfaglig samarbeidsprosjekt mellom Kreftomsorg Rogaland (KOR), Stavanger Universitetssykehus (SUS), ved Lærings- og mestringssenteret og Prostatakreftforeningen lokalt, PROFO.
- Arbeidet med å få etablert samarbeidet med SUS og PROFO var raskt på plass. Arbeidet med å hente inn foredragsholdere til det første kurset tok imidlertid langt mer tid enn u.t. var forberedt på. Til kurs 2 var dette tilsvarende enklere oppgave, da undervisere allerede kjente eieforhold til tilbudet, hadde satt av tid og forberedt seg en gang før. Kursets program ligger vedlagt (**vedlegg 1**)
- Har vært gjennomført som 2 kurs a 2 dager (1 kurs våren våren 2016 og et kurs høst i 2016). I tillegg en samling for partnere (**vedlegg 2**)
- Har blitt evaluert i regi av Lærings og mestringssenteret. Undervisere har vært innkalt til planleggings - og evalueringsmøter.
- Deltakerne har gitt muntlig og skriftlig evaluering. Evalueringen fra kurs 1 ble grundig sett på i forkant av kurs 2, og tilbudet ble i praksis videreutviklet underveis i prosjektperioden, og ytterligere tilpasset målgruppens behov. Kreftomsorg har et stort nettverk og har nådd bredt mtp informasjon om tilbudet. Dette er blitt gjort elektronisk, via brosjyremateriell, ved informasjon om kurset og via undervisning innen tematikken "*Seksuelle helse - livet gjennom*".
- Begrepet "*Seksuell helse - livet gjennom*" er blitt sentralt gjennom prosjektperioden, da særlig med fokus på menn med PK. Dette dannet grunnlag for søknad om deltakelse på Nasjonal Palliasjonskonferanse i Stavanger, september 2016. Her hadde Kreftomsorg Rogaland posterutstilling og delte ut flyers, som ble utarbeidet og trykket på bakgrunn av prosjektmidlene (**vedlegg 3 og 4**). Takk til Aksent Design og Kai Hansen Trykkeri for godt samarbeid!

Kreftomsorg
Rogaland

- Målet var å få medieomtale i forkant av kurset. Dette ble aldri "nødvendig" av den grunn at det første kurset ble fylt opp og hadde venteliste før vi rakk å vurdere arbeidet med en omtale.
- Derimot oppnådde vi fokus i media på slutten av prosjektperioden, i selveste Movember - måneden. Stavanger Aftenblad hadde 3 dager med fokus på menn med prostatakreft, hvor den ene saken rettet seg spesifikt mot Prostataskolen (**vedlegg 5**). To deltakere ble også intervjuet og de gav uttrykk for blant annet viktigheten av Prostataskolen som tilbud.
- Prostatakrefteforeningen (PROFO) synliggjorde tilbudet i sitt medlemsblad 1/ 2016 (**vedlegg 6**)
- KOR har tradisjon for å lage godt og brukervennlig brosjyremateriell. I tråd med denne tradisjonen er det blitt brukt solide ressurser på utarbeiding av en tidløs, inviterende og informativ brosjyre for Prostataskolen (**vedlegg 7**). Brosjyren ble bestilt i stort opplag, nettopp fordi den er tidløs og uten konkrete datoer. Den er distribuert bredt ut i sør fylket og til dels i nord fylket.
- Det er også blitt laget en informasjonsflyer som er delt med faglig nettverk, med " to do" - liste, i.f.m. henvisning. Denne vil også benyttes i tiden som kommer, etter prosjektperiodens avslutning, som ledd i videreføringen av tilbudet (**vedlegg 8**).
- Det har vært gitt undervisning om menn med PK og deres utfordringer sammen med informasjon om Prostataskolen til legene ved kreftavdelingen SUS, urologisk avdeling SUS, på legeskontor og i andre sammenhenger (pasientforening, rehabiliteringssenter, m.m.) Aktuelle avdelinger ved sykehuset i Stavanger og Haugesund er blitt informert generelt, for å kjenne til tilbudet og informere målgruppen.

Kursets har:

- satt fokus på målgruppens mange og sammensatte plager og seneffekter, som hindrer dem i å leve et godt liv og føle seg som en hel mann. Dette gjennom en tverrfaglig bredde på foredragsholderes bakgrunn (**se vedlegg 1**).
- vært en vesentlig arena for erfaringsutveksling
- gitt informasjon om PROFO's arbeid for målgruppen
- gitt informasjon om Kreftomsorg's aktuelle helsetjenester (resultert i økt antall henvendelser.)

STAVANGER
Niels Juelsgt. 10
4008 Stavanger
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

HAUGESUND
Austbøveien 16
5542 Karmsund
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

BRYNE
Hetlandsgate 9
4340 Bryne
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

GAVEKONTO
Sparebank1 SR-Bank
3201.39.44570

ORGANISASJONSNR.
993 518 905

Kreftomsorg
Rogaland

- gitt bred informasjon om andre rehabiliteringstilbud.
- og ikke minst: blitt et naturlig og viktig ledd i rehabiliteringsfasen for menn med PK i Rogaland.

Hvor mange har Prostataskolen nådd:

- direkte har den nådd 35 deltakere
- indirekte nådd minst ca 30 partnere
- -ytterligere et nett av pårørende / nettverk - som hører om et positivt tiltak og kanskje også merker det.
- andre menn (med andre diagnoser) hører om det, fordi innhold i Prostataskolen blir gitt som eksempel også i andre sammenhenger.
- kvinner generelt ved at de blir oppmerksomme når tilbudet settes på dagsorden. Dette kan gjøre dem enda bedre omsorgspersoner enn de allerede er, oppmerksomme ift menns helse, generelt, og kan være bidragsytere til å oppfordre menn til å ta helsen sin på alvor,

Videre:

- nådd medlemmer i PROFO lokalt (gjennom informasjon, samarbeid)
- potensielt nådd alle medlemmer i PROFO nasjonalt (gjennom medlemsblad)
- nådd mange menn "der ute" via sak i SA. Temaet snakkes om, KOR ser økt antall henvendelse i lys av dette.
- blitt en del av Movember - tematikken lokalt

Resultater og resultatvurdering:

Med bakgrunn i evalueringen fra deltakerne har prosjektet i stor grad gitt økt handlingskompetanse, , større håp, mer styrke, mestringsfølelse og samhold. Dette er vi svært godt fornøyd med!

Informasjon og erfaringsdeling trekkes frem i særlig grad hos deltakerne. Det var en mål og ønske at Prostataskolen kunne bli videreført som tilbud, på lik linje med pasientskoler for andre diagnoser.

Dette har vi også oppnådd (se neste avsnitt).

STAVANGER
Niels Juelsgt. 10
4008 Stavanger
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

HAUGESUND
Austbøveien 16
5542 Karmsund
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

BRYNE
Hetlandsgata 9
4340 Bryne
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

GAVEKONTO
Sparebank1 SR-Bank
3201.39.44570

ORGANISASJONSNR.
993 518 905

Kreftomsorg
Rogaland

Oppsummering med konklusjon og videre planer:

Dette har vært et unik, lærerikt og betydningsfullt prosjekt for både Kreftomsorg Rogaland, samarbeidspartnere og viktigst for dem det gjelder: Menn med prostatakreft og deres partnere. Det har også skapt gode synergier med tanke på videre samarbeid og videre oppfølging av målgruppen.

Og ikke minst: Pasientgrunnlaget, deltagelse og evaluering fra deltakerne tilsier at 2 kurs er for lite pr år! I 2017 planlegges derfor 3 kurs, og Lærings - og mestringssenteret har ansvar for all gjennomføring. I store trekk har Kreftomsorg Rogalands oppgave i dette prosjektet vært:

- se et behov
- etablere et prosjekt
- initiere et tilbud
- bidra til gjennomføringen av tilbudet, i samarbeid med andre
- sørge for videreføring (av offentlig instans)
- ta med erfaringene vi har gjort til videre arbeid med målgruppen og til lignende prosjekter

I 2017 blir Kreftomsorg Rogalands oppgave å stille med undervisning innenfor feltet Seksuell helse. Prosjektet har krevd mer egeninnsats enn først antatt, men opplevelsen av å gi et betydningsfullt prosjekt videre til Lærings - og mestringssenteret for videre drift er verdt alle arbeidstimer i seg selv. Arbeidet med Møteplass for partnere er også lagt inn i Vardesenterets program, og gjennomføres i samarbeid med senterleder ved Vardesenteret og representant fra Lærings - og mestringssenteret, også dette tilbudet blir med andre ord videreført som fast tilbud.

Vedlegg:

1. Program Prostataskolen
2. Invitasjon til "*Møteplass for partnere av menn med prostatakreft*"
3. Poster "*Seksuell helse - livet gjennom*", ifm Nasjonal Palliasjonskonferanse 2016

STAVANGER
Niels Juelsgt. 10
4008 Stavanger
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

HAUGESUND
Austbøveien 16
5542 Karmsund
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

BRYNE
Hetlandsgata 9
4340 Bryne
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

GAVEKONTO
Sparebank1 SR-Bank
3201.39.44570

ORGANISASJONSNR.
993 518 905

Kreftomsorg
Rogaland

4. Flyer "Seksuell helse - livet gjennom", ifm Nasjonal Palliasjonskonferanse 2016
5. Stavanger Aftenblad, sak november
2016 http://www.aftenbladet.no/magasin/Sexlivet-kan-bli-bedre-av-a-snakke-533067b.html?spid_rel=2
6. Omtale i Profos's medlemsblad 1/
2016 <https://mail.google.com/mail/u/0/?tab=wm#sent/153bdd05dc8eafa3?projector=1>
7. Brosjyre for Prostataskolen
8. Informasjonsflyer om Prostataskolen, til samarbeidspartnere
<https://docs.google.com/document/d/1xFvn-A9G1wAKtjfquuhsBZO3gW-prCfSEAQMxm6pZSc/edit>

STAVANGER
Niels Juelsgt. 10
4008 Stavanger
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

HAUGESUND
Austbøveien 16
5542 Karmsund
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

BRYNE
Hetlandsgata 9
4340 Bryne
51 56 79 90
post@kreftomsorg.no

GAVEKONTO
Sparebank1 SR-Bank
3201.39.44570

ORGANISASJONSNR.
993 518 905

Medisinsk fagansvar: seksjonsoverlege Bjørnar Gilje

Kursoppsett: 2 dager 09– 15:00

Antall deltakere: 10 - 15

Målsetting for kurset:

- Bidra til økt trygghet og mestring i hverdagen
- Legge til rette for dialog med representanter fra ulike faggrupper
- Gi anledning til å møte andre i samme situasjon

Kurset er for pasienter med diagnosen prostatakreft

Dag 1:	18.10.16	Det å få prostatakreft	Dag 2:	20.10.16	Det å leve med prostatakreft
09:00	Velkommen til kurs. Forventningsrunde		09:00	Oppstart v/gruppeleder	
09:30	Kirurgisk behandling v/ overlege Hans Espeland, urologisk avdeling		09:15	Bekkenbunnstrening og generell fysisk aktivitet v/fysioterapeut Camilla Berg	
10:15	Pause		10:00	Pause	
10:30	Prostatakreft og behandling på urologisk avdeling v/ sykepleier Siri Sandstøl Stickings		10:15	Stråleterapi v/ stråleterapeut Eivind R. Andersen, ABK	
11:15	Pause		11:00	Pause	
11:30	Pasientopplevelse - det å ha prostatakreft v/brukerrepresentant		11:15	Å leve med kronisk sykdom / mestringsstrategier v/ vernepleier Olaug Asheim Furnes, LMS	
12:00	Informasjon fra PROFO v/ Egil Egge		12:00	Lunsj	
12:15	Lunsj		12:45	Intimitet og seksualitet v/kreftsykepleier / sexologisk rådgiver, KOR. Solveig Fridheim Torp	
13:00	Årsaker, diagnostisering og behandling v/ overlege Bjørnar Gilje ABK		13:45	Pause	
13:45	Pause		14:00	Økonomi og rettigheter v/ sosionom Hanne Kindingstad	
14:00	Prostatakreft og behandling på ABK v/forløpskoordinator Irene Køhn		14:30	Oppsummering og evaluering v/gruppeleder	
14:30	Informasjon om Vardesenter og andre tilbud v/Mariette Abrahamsson		15:00	Takk for i dag.	
15:00	Takk for i dag.				

Møteplass for partnere av menn med prostatakreft

Program:

Info om prostatakreftskolen

Hvordan kan du ta vare på deg selv og samtidig være en støtte for din partner?

Info aktuelle tilbud/aktiviteter

Solveig Fridheim Torp, Kreftomsorg Rogaland

Olaug Furnes, Lærings- og mestringssenteret SUS

Mariette Abrahamsson, Vardesenteret SUS

Onsdag 26.oktober kl.14:00-16:00

Sted : Vardesenteret

Påmelding til sus@vardesenteret.no eller
51512990/ 46851982

VARDESENTERET

ETABLERT AV STAVANGER
UNIVERSITETSSJUKEHUS OG
KREFTFORENINGEN

SEKSUELL HELSE

Livet gjennom

Ivaretagelse ved palliativ sykdom gir:

- ✓ Økt livskvalitet og velvære
- ✓ Større behandlingsmotivasjon og livsmot
- ✓ Forebyggende, terapeutisk og palliativ effekt
- ✓ Smertelindring og meningsdannelse

"No approach in medical care deserves the term holistic, as long as sexuality and intimacy have not been addressed"

Woet Gianotten

KOMPETANSE | TVERRFAGLIG SAMARBEID | ERFARING

God seksuell helse og gode seksuelle relasjoner fremmer mestring og helseatferd. Hos Kreftomsorg Rogaland kan pasient, pårørende og etterlatte tilbys samtale med sexolog. Vår sexolog har også lang erfaring som kreftsykepleier.

Vit at vi er her.

www.kreftomsorg.no | 51 56 79 90 | post@kreftomsorg.no

Kreftomsorg
Rogaland

SEKSUELL HELSE

Livet gjennom

PARTNER, KOMMUNIKASJON,
KÅTHET, PRESENTASJONSSTRESS,
EROTIKK, USIKKERHET, PARFORHOLD,
INTERESSE, NÆRHET, EROGENE SONER,
LENGSEL, BEHANDLING, NYSGJERRIGHET,
EREKSJONSPROBLEMER, MESTRING, LYST,
ORGASME, REISNINGSSVIKT, ENGSTELSE, TAP,
ENDORFINER, SMERTE, SINGEL, STRESS, LUKT,
NEDSATT FØLSOMHET, SELVBILDE, STOMI, SORG
SAMLEIE, SANSELIGHET, TENNING, INTIMITET,
UTLØSNING, OVERGANGSALDER, TRETTHET,
LIVSKVALITET, VENNSKAP, OPPHISSELSE,
KJØNNNSORGANER, ATTRAKTIVITET,
SENSUALITET, KJØNNNSROLLE,
TILHØRIGHET, ENSOMHET

Magasin

Sexlivet kan bli bedre av å snakke

Problemer med ereksjon kan gå på selvbildet
løs for mange menn, men det finnes hjelp. -
Noen opplever at ting blir bedre enn før de ble
syke, sier kreftsykepleier Solveig Friheim Torp.

OPPDATERT: 12.NOV.2016 20:43 - PUBLISERT: 12.NOV.2016 20:43
TOVE M. E. BJØRNA

Solveig Friheim Torp, kreftsykepleier og sexologisk rådgiver ved Kreftomsorgen i Rogaland, tar blant annet imot henvendelser fra menn som har eller har hatt prostatakraft. Hun opplever at seksuell rådgivning kan bidra til at pasienter som har utfordringer etter behandling av prostatakraft får det bedre.

9 av 10 har potensproblemer

– Pasientene er ofte slitne etter behandling og har bekymringer knyttet til fremtiden, i tillegg viser en stor nordisk undersøkelse fra 2014 at 91 prosent av norske mennene som får prostatakraft opplever ereksjonsproblemer, forklarer hun.

– Seksualiteten er en naturlig del av det å være menneske, og er for mange en ukjent dimensjon av helsen vår. Samtidig som seksualitet er sensitivt og tabubelagt er det svært viktig for mange pasienter og pårørende vi kommer i kontakt med, sier Friheim Torp.

- Sårt å miste potensen

Vil ha hjelp

– For menn som har eller har hatt prostatakraft kan utfordringer på dette området påvirke livskvaliteten i særlig grad, sier hun.

Solveig Friheim Torp forteller at pasienter etterlyser hjelp til sine seksuelle problemer, men at dette er en utfordring for

Staranger Aftenblad

Meny

– Derfor har det stor betydning å kunne tilby en helsetjeneste som anerkjenner også den seksuelle helsen gjennom sexologisk rådgivning, sier hun.

– Hvilke henvendelser får dere mest av?

– For denne pasientgruppen dreier det seg ofte om problemstillinger rundt endret kroppsfølelse, identitet, seksuell lyst, utløsning, orgasme og ereksjon. Pasientene får hjelp av fysioterapeut for lekkasjeproblematikk, men til Friheim Torp kommer de som opplever andre seksuelle utfordringer, for eksempel svekket ereksjon, eller der ereksjonen er helt borte.

« – Menn deler når de får arenaer som er rammet inn. På bakgrunn av dette har Kreftomsorg Rogaland tatt initiativ til Prostataskolen. - Kreftsykepleier og rådgiver Solveig Friheim Torp »

- Sex betyr ikke alt

Det skjer noe med lysten

– Det er mange ulike grader av ereksjonssvikt, og mange sliter med seksuell lyst. Fungerer ikke det fysiske, så skjer det ofte noe med lysten. Derfor må vi jobbe med dette parallelt, og vi må ta tiden til hjelp, sier hun og forteller at mange opplever at det er vanskelig å akseptere endringene.

– De kan kjenne seg som mindre mann. Det psykiske stresset dette medfører berører dem i særlig grad, og følelse av tap og

sorg er vanlig, sier hun.

Staranger Aftenblad

Meny

Sexologen legger stor vekt på å skape trygghet og på å ha en faglig tilnærming til problemstillingene.

Den beste utgaven av seg selv

Seksuell rehabilitering av menn med prostatakreft handler først og fremst om mannen det gjelder, målet er å bli hjulpet tilbake til en best mulig utgave av seg selv.

– For pasienter som lever i parforhold kan det være en fordel å ha partneren med. Mange par har nytte av en arena hvor de kan snakke åpent sammen. Erfaringene kan være vanskelige å sette ord på.

– Mange partnere skjønner heller ikke hvor ille det oppleves, sier hun.

– Sexologisk rådgivning kan bidra til en åpnere og bedre kommunikasjon, samtidig som det for noen handler om å akseptere endringene. Noen opplever at ting blir bedre enn det har vært selv før de ble syke, sier Friheim Torp.

Viagra kunne vært på blå resept, men ingen produsenter har søkt

Produsentene svarer

Menn deler erfaringer

– Er menn flinke til å dele?

– Inntrykket er at menn ikke deler utfordringer i samme grad som kvinner. Vår erfaring er imidlertid at de deler når de får

Stavanger Aftenblad

Meny

Kreftomsorg Rogaland tatt initiativ til Prostataskolen, iorteller rådgiveren.

Prostataskolen er et kurstilbud til menn som har eller har hatt prostatakraft. Det arrangeres i samarbeid med Stavanger Universitetssykehus og Prostatakraftforeningen. Helsepersonell med tverrfaglig kompetanse, som kreftleger, urolog og sexolog underviser på kurset som varer i to dager.

– Vi ser at erfaringsutveksling er viktig. Menn har behov for kunnskap om sin egen situasjon, sier kreftsykepleieren, sier Solveig Fridheim Torp.

FAKTA: KREFTOMSORG I ROGALAND

Kreft + Kreftomsorg + Prostatakraft +

Klikk for relaterte artikler Klikk + for å følge temaene

SE KOMMENTARENE

Laster kommentarfelt fra Facebook

SISTE FRA MAGASIN

Sandnes brygger på noe

Frode Thuen: Hun er så sjalu at hun er redd for å miste kjæresten

Stavanger Aftenblad

Henrik (20) vart lam fra livet og ned etter ei akeulukke. Ni månader seinare realiserte han draumen sin.

Noen ganger er farger alt som trengs

Derfor vil papiret aldri dø

Meny

[TIL FORSIDEN](#)

[TIL TOPPEN](#)

SJEFREDAKTØR/ADM. DIREKTØR: Lars Helle

DIGITALSJEF: Elin Stieland

NYHETSREDAKTØR: Carl Gunnar Gundersen

REDAKTØR: Toralf Aabo

DEBATREDAKTØR: Solveig Grødem Sandalson

MARKEDSDIREKTØR: Børge Aanesrud

05150

RINGER DU FRA UTLANDET? +47 51938900

TIPS@AFTENBLADET.NO

[Personvernpolicy og cookies](#)

ALT INNHOLD ER OPPHAVSRETTLIG BESKYTTET © STAVANGER AFTENBLAD.

Lokale saker

Årsmøte

Sør-Trøndelag, 17. februar 2016

Styrets beretning for 2015, regnskap for 2015 og budsjett for 2016 ble vedtatt.

VALGRESULTAT

Leder:

Rolf Brovold, ny

Styremedlemmer:

Odd Storsæter, ikke på valg

Karsten Lønning, ikke på valg

Anders Thorsø, ny

Kurt Auseth, ny

Varamedlemmer:

Magnus Landstad, ny

Ola Kindseth, ny

Valgkomité:

Roar Høsetøien, ikke på valg

Øivind Evensen, ny

Profo
Sør-
Trøndelag

Profo Bergen

Avholdt sitt årsmøte 18. februar 2015 har vært et aktivt år med mange aktiviteter og hendelser. Innføring av pakkeforløp for prostatakreft og åpningen av Prostatasenteret ved Haukeland er viktige hendelser som styrker forutsigbarhet og samlet spisskompetanse. Likepersonsarbeidet har vært aktivt og samarbeidet med sykehus og Vardesenter fortsetter.

Etter valg på noen av de tillitsvalgte, er styret nå følgende:

Ny leder: Arvid Haukås

Styremedlemmer:

Bård Mellin-Olsen, Hans Sommerro, Nils Haugland.

Varamedlemmer:

Birger Fiksen, Eva Vandeskog.

Harald Skjoldal fortsetter som revisor, og valgkomité ble Erik-Andreas Tangedal og Oddvar Marthiesen.

Prostataskolen

Et lærings- og mestringsprogram for menn som har eller har hatt prostatakreft.

Profo
Rogaland

Kreftomsorg Rogaland (KOR) er en stiftelse som er assosiert medlem av Kreftforeningen. KOR er et lokalt ressurs- og kompetansesenter for kreftrammede og berørte av kreft, herunder også etterlatte. De har et tett samarbeid med både Kreftforeningen lokalt, Vardesenteret, Stavanger sykehus, Profo og andre pasientforeninger.

KOR har fått støtte fra Extrastiftelsen til å utvikle og gjennomføre kurs for prostatakreftrammede.

– Torbjørn Fidtje fra Profo Stavanger og Omegn har stilt velvillig opp for å utvikle et godt kurs, sier Solveig Fride Torp fra KOR.

Planen er å arrangere to kurs i 2015, ett i juni og ett i oktober. Hvert kurs vil gå over to dager, og arrangeres i samarbeid med Lærings- og mestringscenteret.

Av innholdet i kurset kan vi nevne: Informasjon fra lege, «å leve med

prostatakreft» av sykepleier, økonomi- og rettigheter ved sosionom, fysisk aktivitet og bekkbunnstrening ved fysioterapeut samt seksualitet og samliv. Pasientopplevelser vil bli delt, og Profo skal presentere foreningens tilbud.

Solveig Fride Torp er leder for Kreftomsorg Rogaland (KOR). De inviterer nå til lærings- og mestringskurs.

Interesserte kan henvende seg til: Kari Fredriksen eller Olaug Herborg Asheim Furenes ved Stavanger Universitetssykehus.

Hverdagshjelpen

Et tilbud til deg i Midt-Norge!

Å være kreftsyk kan snu opp ned på hverdagen. I mange hjem vil ansvarsfordelingen og prioriteringene endres. Kreftforeningens distriktskontor i Trondheim tester derfor et pilotprosjekt hvor kursede frivillige tilbyr gratis hjelp til praktiske gjøremål som støvtørring, klesvask, stryking av klær, snømåking/stryking og andre lignende oppgaver.

Kreftrammede kan få besøk av Hverdags-hjelpen en enkeltstående gang i perioden 22. februar til 1. april. Prosjektet er særlig tilrettelagt for deg som er til behandling på St. Olavs Hospital, da du kan få hjelp i hjemmet samtidig som du er på sykehuset.

Gunn-Berit Nygård i Kreftforeningen i Trondheim sier at pilotprosjektet er initiert av Kreftforeningen i Trondheim, og er finansiert av Nordenfjeldske Bykreditts Stiftelse. Det blir først gjennomført i to korte testperioder, før en lengre helhetlig periode settes i gang. Blir tiltaket vellykket, kan det bli aktuelt å spre idéen til andre deler av landet.

Er du interessert, så ta kontakt med Kreftforeningen i Trondheim, eller meld deg på via nettsiden www.kreftforeningen.no

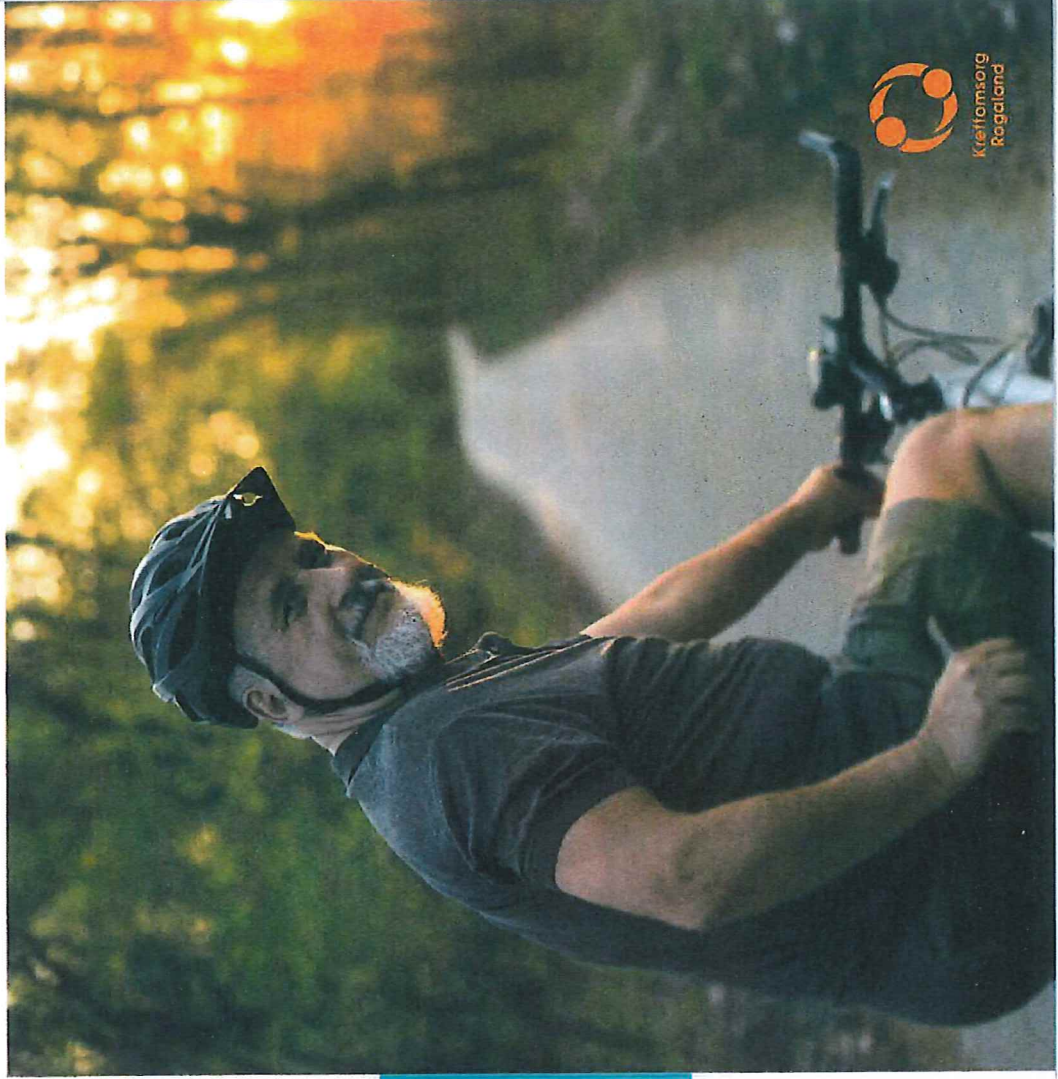
PROSTATA SKOLEN

Kreftomsorg Rogaland (KOR) er et lokalt kompetansesenter for kreftframmede, pårørende og etterlatte i vårt fylke.

Hos oss kan du få tilbud om:

- Individuelle samtaler | Parsamtaler | Familieoppfølging
- Sexologisk rådgivning | Rettighetstjeneste | Samtalegrupper
- Kurs | Undervisning | Treningstilbud | Sosiale aktiviteter

Å leve med prostatakreft

KONTAKT OSS

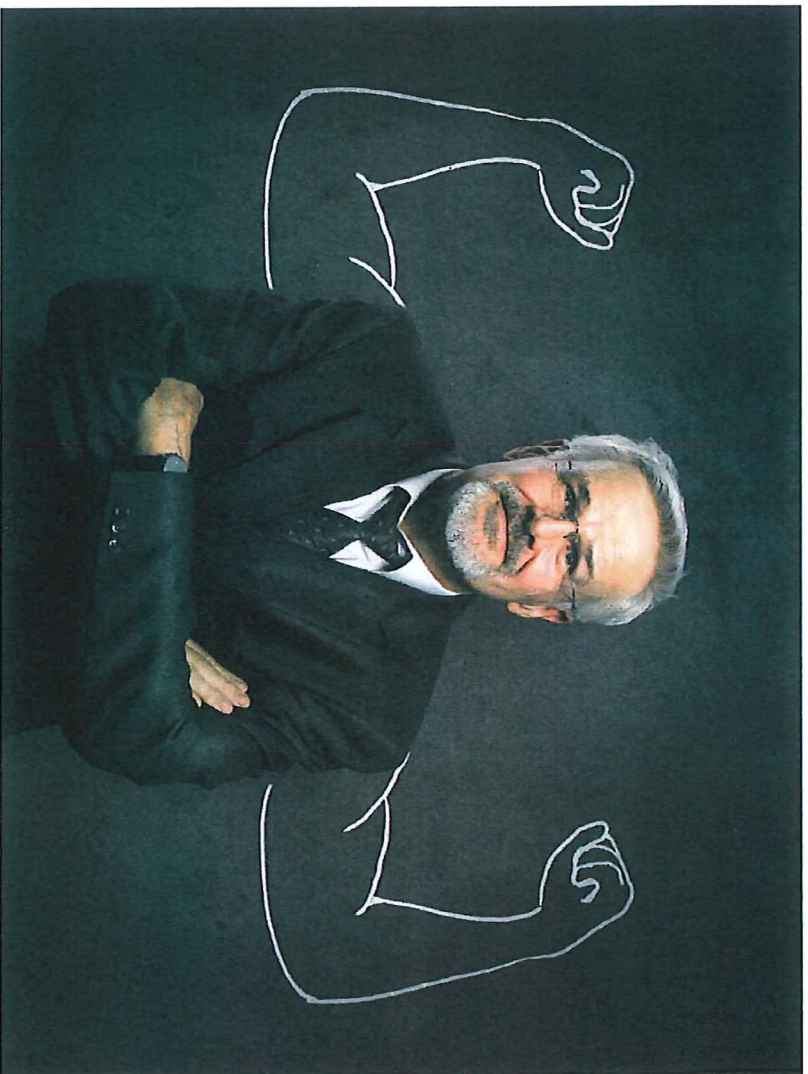
post@kreftomsorg.no | 51 56 79 90 | www.kreftomsorg.no

STAVANGER Niels Jøels gate 10, 4008 Stavanger · **HAUGALANDET** Austbøveien 16, 5542 Karmnsund
BRYNE Hedandsgata 9, 4340 Bryne | PB 276, 4349 Bryne

HELSE STAVANGER
Stavanger universitetssjukehus

“Trenger du å gå gjennom dette alene..?”

“Erlil.” Mann med prostatakreft-erfaring

FAKTA OM PROSTATA

Prostatakreft er den hyppigste kreftformen hos menn i den vestlige verden. Det kan være store forskjeller i hvordan sykdommen utvikler seg hos den enkelte. Behandlingen vil derfor kunne variere fra ingen behandling til omfattende kombinert behandling. Bevisstheten rundt prostatakreft samt bedre og mer presis utredning har ført til at prostatakreft diagnostiseres tidligere i sykdomsløpet.

INFORMASJON OM PROSTATASKOLEN

MÅLGRUPE:

Menn som har eller har hatt prostatakreft

MÅLSETNING:

Øke kunnskapsnivå og mestringsevne gjennom undervisning om aktuelle tema og erfaringsutveksling.

TID:

Det arrangeres kurs vår og høst, hvert kurs går over to dager.

FAKLIG ANSVARLIG:

Avdeling for blod- og kreftsykdommer,
Stavanger Universitetssjukehus

Henvising sendes:

Stavanger Universitetssjukehus, Henvinningskontoret
Lærings- og mestringssenteret
Postboks 8100
4068 Stavanger

Kontaktinformasjon forøvrig:

Lærings- og mestringssenteret, Stavanger Universitetssjukehus
E-post: ims@sus.no
Telefon: 51 51 30 82
www.sus.no/ims

INFORMASJON OM PROSTATA SKOLEN

I samarbeid med Stavanger universitetssjukehus har Kreftomsorg Rogaland etablert et nytt tilbud for menn som har eller har hatt prostatakreft: **Prostataskolen**.

Prosjektet er støttet av
Extrastiftelsen, Helse og rehabilitering.

Faglig ansvarlig for kurset er:
Avdeling for blod - og kreftsykdommer, SUS.

I 2017 blir det 3 kurs fordelt gjennom året, hvert a 2 dager.

Innhold er faglige undervisningsbolker ved: urolog, onkolog, kreftsykepleier, fysioterapeut, sosionom, stråleterapeut og sexolog. Prostatakreftforeningen, PROFO, er involvert, samt brukerkonsulent. Erfaringsutveksling etter eget ønske.

Tilbudet fordrer henvisning fra lege.

Vi ber om hjelp til:

Informasjon | Anbefaling | Henvisning

- Gi dem brosjyren som dere har fått
- Anbefal kurset, som et informativt og helsefremmende tiltak
- Alle menn med prostatakreft ønskes henvist, som et forlenget tilbud av den øvrige behandlingen de mottar. Når henvisning er mottatt kontaktes pasienten av sykehuset, ved Lærings - og mestringssenteret.

Henvisning sendes:

*Stavanger Universitetssjukehus; Henvisningskontoret
Lærings - og mestringssenteret
Postboks 8100
4068 Stavanger*

Kontaktinformasjon forøvrig:

Lærings - og mestringssenteret, Stavanger Universitetssjukehus
E-post: lms@sus.no
Telefon: 51513082
www.sus.no/lms

PROFO
Prostatakreftforeningen

 HELSE STAVANGER
Stavanger universitetssjukehus

**Kreftomsorg
Rogaland**
10 år

